

rasli, da bodo enkrat dobri, pošteni krščanski možje. Zato zaupajte vaše sinove nam. Bratje mladci, vam pa kliče: na delo do zmage! Na svidenje, z bratskim pozdravom.

Ptuj. Telovadni odsek Orel v Ptuj na znanja, da ima od 7. oktobra naprej telovadbo vsak ponedeljek in petek ob 7. uri zvečer, fantovske sestanke pa vsako sredo zvečer. Telovadba se vrši v telovadnici državne realne gimnazije v Ptuj, sestanki pa v društveni sobi minoritskega samostana. Bratje, kličem vam, na delo do zmage!

Gornja Ponikva pri Žalcu. Orlovski odsek priredi skupno s Kmetijsko podružnico dne 20. oktobra veliko tombolo v Gornji Ponikvi. Tablice se lahko dobijo pri načelniku Kmetijske podružnice v Gor. Ponikvi in pri odboru orlovskega odseka istotam. Cena tablic 3 Din. Vsem, ki jim je procvit umnega kmetijstva in napredek zdrave, dobre slovenske mladinske organizacije pri srcu, naj pridno segajo za srečo, ki jim jo nudijo tombolske tablice. Obilo sreče pri igranju! Upamo tudi, da nabiralci dobitkov v domači župniji iz vseh okolic pridejo močno obloženi z mnogimi darili, bodisi, da prinese ali pripeljejo ali priženejo. Ponkovičani so se vselej skazali dobre in požrtvovalne, tako upamo tudi sedaj; vabimo pa tudi sosede, da če bi mi z nabiralnimi polami kje prodrli fronto domače fare, pokažite, da nimate namesta srca rdečo peso.



Gladbeck na Vestfalskem. Dne 22. sept. tega leta se je vršila v Gladbecku na Vestfalskem slovenska katoliška manifestacija. Društvo sv. Barbare je obhajalo 20 letnico svojega obstoja. Pozdravna pisma so poslali ljubljanski knezoškof, oblastni izseljeniški urad ljubljanski in Prosvetna zveza v Ljubljani. Govorniki so se spominjali v svojih nagovorih svojih rojakov v domovini, svojega kralja, Nj. Veličanstva Aleksandra I. in zapeli smo narodno himno. Z velikim uspehom je nastopil pevski zbor (mešani), ki namerava prihodnje leto napraviti koncertno potovanje po Jugoslaviji. Po slovesnosti je rasla med izseljenci katoliška, pa tudi jugoslovanska zavednost. Za narodno vzgojo je zelo važno, da ostane zveza med milo domovino in mrzlo tujino. Pozdravljam prisrčno Jugoslavijo in Vas, velečlenjeni gospodje. Z odličnim spoštovanjem Tensundern, Hövel pri Hamm-u na Westfalskem.

Maribor. Naša orlovska organizacija je preteklo nedeljo, 6. oktobra obhajala lepo slovesnost. Vršila se je na slovesen način otvoritev poletnega telovadišča na Livadi. K slavnosti so došli tudi Orli in Orlice iz sosednjih župnij. Posebno lepo število jih je bilo iz št. Lovrenca na Pohorju. Slavnost je bila združena s pestrnim orlovskim nastopom. Sodelovala je omladinska godba. Slavnostni govor je imel edini še živeči ustanovitelj mariborskega odseka, podpredsednik g. Franjo Zebot. Pozdravil je v imenu orlovske družine odlične goste: zastopnika iz Čehoslovaške Fr. Svobodo, oblastnega komisarja dr. Leskovarja, župana dr. Juvana, kanonika dr. Vraberja in druge odličnjake. Opisal je boje našega orlovstva in se spomnil ustanovitelja dr. K. Verstovška. Pozival je orlovstvo k vztrajnemu delu. — Telovadne točke so bile zelo slikovite in dobro prednašane. — Mestna občina je razdelila na novo nad 60 stanovanj v novih hišah v Magdalenskem predmestju. Prosilcev pa je bilo za ta stanovanja okoli 260. Radi prevelikega priseljevanja z dežele, je stanovanj v mestu kljub zidanju novih hiš vedno manj. — Na frančiškanskem pokopališču v Pobrežju sedaj urejujejo ceste, nakar se bo začelo z grobovi in grobnicami.

Št. Peter pri Mariboru. V Hrenci na Žilici Slačekovi domačiji so praznovali preteklo ne-

deljo lep družinski praznik. Dekla in gospodinja Repina Marija je praznovala svoj god in vstopila je v 35 leto neprestanega službovanja pri eni in isti hiši, s katero je preživela in delila veselje in žalost. Dandanes, ko je takšnih poslov težko najti, velja zvesti dekli vsa čast in priznanje, kakor pravi rek: »Slava delu, delu čast«. Naj še ji bo usojeno mnogo nadaljnjih let v tihi in mirni sreči v prijazni Hrenci.

Gornja Sv. Kungota. Dne 18. oktobra t. l. se vrši v Gornji Kungoti slovesna blagoslovitev prekrasnega velikega kipa Male Cvetke sv. Terezija Deteta Jezusa. Ob 9. uri procesija s kipom Male Cvetke po vasi, in potem v cerkvi ustoličenje, nato pridiga in peta sv. maša. Ljudje božji, pridite od blizu in daleč v nedeljo, 19. oktobra, da se tudi vaše srce vname do nedolžnega, lepega življenja, ko boste slišali v slovesni pridigi, kaj je storila Mala Cvetka, da jo danes celi svet časti in se ji priporoča. Bog daj, da bi nova, angelsko ljubka svetničica izprosila naši gornjekungovski zgubljeni mladini, ki za lepo življenje ni ne da, duha ponižnosti in natančnega, vestnega življenja. Darovanje okoli oltarja za pokritje stroškov itd.

Sv. Ana v Slovenskih goricah. Pri nas se je poročila blaginčarka Marijine družbe. Terezija Spindler z blagim mladeničem od Sv. Benedikta, Jakobom Senekar, ki je bil gospodar našega Katoliškega prosvetnega društva in je rad pomagal pri prireditvah. Druženice so nevesto spremljale z zastavo pred oltar in se od nje poslovile. Odsla je na svoj novi dom v župnijo Sv. Jurija v Slov. gor. = 30. septembra pa se je Antonija Rejšp iz Marijine družbe poročila s pridnim mladeničem in cerkvenim pevcem Jožefom Ornik. Tudi njo je Marijina družba z zastavo spremljala v cerkev k poroki. Na gostiji Ornik-Rejšp so gostje nabrali 118 dinarjev za Dijaško semešišče. Mladim zakoncem želimo obilo božjega blagoslova! V imenu dijakov prisrčni Bog plačaj!

Sv. Bolhenk v Slov. gor. Umrl je 28. septembra Martin Pihler, kmet v Trnovcih, oče g. nadsvetnika dr. Pihlerja, podpredsednika mariborskega okrožnega sodišča. Rajni je iskreno ljubil svoj kmetijski stan, pa je bil tudi globokoveren in pobožen mož. Dočakal je visoko starost nad 85 let. Pokoj njegovi duši!

Ormož. Neki Bogomir Kaučič, tukaj rojen in sem pristojen je v majniku tega leta v Leobenu na Zgornjem Štajerskem umoril svojo ženo Ceciljo, s katero je bil poročen komaj dve leti. Morilec je zaprt, dva otroka, deček in deklica, pa sta v oskrbi pri starših umorjene in pišejo, da sta jim otroka v tem hudem trpljenju edina tolažba. Ormoška občina plačuje za sirote določeni mesečni prispevek. Če danes srečaš neznanega možkega z aktovko ali kovčekom, smeš skoro z gotovostjo sklepati, da si srečal agenta. Vse različne stvari ponujajo, dobre in slabe, drage in poceni. Mnogi pa niso pravi agenti, samo iščejo prilike, kje bi koga ogoljufali. Tako se je pred časom zgodilo neke v tem okraju, da je neki popoten mož ponujal srečke z dobitki do dvestotisoč Din in obljubljal, da srečka gotovo zadene, seveda bolj sigurno tedaj, če kdo naprej plača 250 Din. In res se je dobil ne previden človek, odšel zahtevani denar in dobil potrdilo in srečko. Ali uganete, kakšno? Čisto navaden papir Frankove cikorijske. To se je moral prefriganec v pest smejeti temu nespametnemu in preveč verjetnemu Tomažu! — Opaža se, da nekateri kmetovalci puščajo na njivi po več dni nepodoran gnoj. Tako spuhli v zrak dosti koristnih snovi, posebno še, če solnce pripeka in veter piha. Kdor hoče, da mu njegove njive malo rodijo, naj pušča gnoj vsaj 14 dni na njivi. Še bolj gotovo pa bo dosežen neuspeh in bo tvoje delo zastoj, če to delaš tri tedne ob jasnem solncu in živahnem vetru.

Frankovci pri Ormožu. Iz Drave so potegnili mrtvo truplo. V utopljenca so spoznali 51 letnega Jožefa Križan, viničarja pri goricah Ljutomerske občine v Brebrovniku. Pokojni je

preje večkrat pravil, da si bo nekaj naredil, izginil je in s poiskal smrt v 2 uri oddaljeni Dravi. Vidi se, da nekateri ljudje zelo poceni prodajajo življenje. To so žalostna znamenja časa! — Tukajšnji posestnik Jožef Keček je prodal hišo in posestvo mlademu Mesarecu, sam pa je kupil mlin in posestvo Rudolfa i. Marije Horvat v Pušencih.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Naša župnija je izgubila vrlega moža. Na posledičnih težkih boleznih je umrl posestnik in vpokojeni žandarjski stražmojster, logar Alojz Zmazek, vesten služabnik, dober sosed, zvest župljan in plemenit človek. Umrl je ravno na dan posvetitve Društvenega doma; vse je začutilo, da je umrl tih in velik katoličan. To je potrdila ogromna udeležba ljudstva pri pogrebu. Od vseh strani so prihiteli tovariši orožniki, ki so vzdignili na rame izmučeno truplo. Udeležili so se pogreba tudi šolska deca, bližnji in daljni, znanci, prijatelji in sorodniki. Rajni zapušča žalujčo ženo in troje nepreskrbljenih otrok. Naj uživa pri Bogu svoje zaslužen plačilo!

Sv. Križ pri Ljutomeru. V nedeljo, 6. t. m. se je pri nas obhajala redka slavnost — proslava 30 letnice obstoja naše Posojilnice. Porani maši se je zbralo lepo število domačih posojilničarjev in gostov v Slomškovi dvorani, kjer je otvoril pevski zbor slavnost s par mišnimi, slavju primernimi komadi. Nato je pozdravil načelnik Posojilnice A. Slavič navzoče goste, kakor vseučilišnega profesorja dr. Slaviča, dr. Osterca, zastopnika Zadrugne zveze, nadrevizorja Vlad. Pušenjaka, zastopnike posojilnic v Beltincih, Ljutomeru, Verzeju itd. ter vse navzoče domače posojilničarje in prijatelje posojilnic. Nadrevizor Pušenjak je v obširnem slavnostnem govoru podal zgodovino in razvoj Posojilnice v Križevcih, katera je pred 30 leti v težavnih razmerah začela poslovati, orisal stanje zadrugništva v Sloveniji in podal program bodočega zadrugnega dela. »Ne zaslužiti, temveč ljudstvu služiti, naj ostane geslo vseh zadrugarjev, stremeti moramo za tem, da v bodoče vse svoje delo posvetimo razvoju in procvitu blagovnih zadrug. Ob koncu govora je slavnostni govornik pozival vse navzoče, da naj i v bodočem ohranijo zaupanje domači posojilnici, kakor tudi, da v spomin na ta pomembni jubilej podpirajo vsa stremjenja, ki gredo za tem, da se potom skupnega nakupa in skupne prodaje poceni konzum in produkcija. Govor se je splošno odobral in začelo se je takoj po slavnostnem zborovanju posvetovanje o vprašanju, kaj treba ukreniti, da se obstoječa kmetijska zadruga, ki le životari, preosnuje v delujočo nabavno in prodajno zadrugo. Ker so mladi, vneti zadrugarji obljubili sodelovanje, je upanje, da bo v kratkem pri nas delovala nabavna in prodajna zadruga. V spomin na tridesetletnico obstoja Posojilnice se je izdala spominska knjižica, katero je sestavil nadrevizor Pušenjak. Člani načelstva in nadzorstva Posojilnice in domači župani so pri skupnem obedu s svojimi gosti razpravljali o raznih važnih gospodarskih vprašanjih. V lepih napitnicah so gg.: dekan Weigl, dr. Osterc, načelnik A. Slavič, župan Al. Štuhec, načelnik Gasilske zveze J. Štuhec, vzorni kmet Al. Slavič, zastopniki drugih posojilnic in drugi nazdravljali vsem zadrugnim delavcem, bodrili k nadaljnjemu zadrugnemu delu, vzpodbujali k napredku v kmetijstvu in podpiranju vseh obče koristnih namenov od strani posojilnic.

Častitamo Posojilnici k njenemu 30 letnemu jubileju, izražamo globoko hvaležnost vsem voditeljem Posojilnice, kakor načelniku A. Slaviču, predsedniku nadzorstva preč. g. dekanu Josipu Weiglu in ostalim, ki so dolgo vrsto let požrtvovalno vodili Posojilnico in dosegli, da je postala eden izmed največjih zavodov, ki deluje celo dolgo dobo 30 let v prid ljudstva v svojem okolišu.

Tepanje pri Konjicah. Tukaj se je ustanovilo tako potrebno in težko pričakovano ga-

silno društvo, kupili smo tudi gasilno brizgalno. Naši mošje in fantje se ob nedeljah popoldne udeležujejo gasilnih vaj, da bi nam v slučaju nesreče lahko hitro in uspešno branili naše sicer skromne, še deloma lesene in s slamatimi strehami krite domove. Vsem, ki se v ta blagi namen trudijo in žrtvujejo, zagotavljamo našo trajno hvaležnost. — S hmeljem smo letos slabo odrezali, ker se ni dal vnovčiti. Zaman so ga nekateri peljali v Celje in Zalec, žalostni so ga morali zopet nazaj pripeljati, ker niso našli razumevanja pri ondotnih hmeljskih trgovcih. Potovanja v Celje in Zalec s hmeljskimi vzorci so bila brezuspešna. — Zdravstvene razmere so bile v zadnjih mesecih tukaj še precej povoljne, slučajni tifusa se niso ponovili. Ena oseba je bila v Celju v bolnici na slepiču operirana.

Šmarje pri Jelšah. Tukajšnje gasilno društvo priredi v nedeljo, dne 13. oktobra 1929, v prostorih gostilne gospoda Maksa Gradt-a vinsko trgatavo z godbo in zabavo. Vstopnina za osebo 5 Din. Čisti dobiček je namenjen za nabavo male motorne brizgalne. Prijatelji društva se vabijo k obilni udeležbi.



Najmočnejša vodna sila. Učitelj je vprašal Janezeka: »Katera je najmočnejša vodna sila?« — Pričakoval je seveda, da bo Janezek imenoval ta ali oni slap. Pa je Janezek tole odgovoril: »Najmočnejša vodna sila so solze moje matere. Kadar se joče, ji moj oče vse naredi, kar hoče!«

Priden je bil. Pred sodnikom je stal zločinec. Da bi ga sodnik omehčal, mu je rekel: »Glejte, 20 let ste bili sedaj tako pridni, da niste prišli pred mene. Zdaj pa zopet tak zločin. Povejte mi, kje ste bili ta čas?« — Obtoženec: »Jaz sem bil 20 let zaprt!«

Česar ne smeš, pusti! Judom je prepovedano jesti svinjsko meso. Pa so se Abrahamu Ražnemucvetu vendar sline pocedile, kadar je slišal ime svinjske pečenke. Nekoč je šel v gostilno. Pri oknu je sedel gospod in jedel svinjsko pečenko. Rožnicvet sede k isti mizi in naroči: »Natakar, meni tudi svinjsko pečenko!« — S požljivostjo ogleduje soseda, kako zavziva slastno jed. Kar naenkrat se pa stemni nebo, huda ura se bliža. Abraham začne vest peči, da si je kot jud naročil svinjsko pečenko. In, ko mu je natakar ravno stregel s svinjino, se je zablistalo in tako strašno zagrmelo, da je Rožnicvet ves preplašen zavrnil pečenko, se ozrl proti nebu in zaklical: »No, no, saj je še ne jem!«

Materin nasvet. Hčerka: »Mama, jaz sem se danes sprla z mojim ženinom. Kdo izmed naju mora prvi odnehati?« — Mati: »Pred poroko ti, po poroki pa on!«

Profesorska varčnost. Profesor Pozablč je napravil o počitnicah s svojo družino daljši izlet. Peljali so se z železnico precej daleč iz mesta na deželo. Vreme je bilo krasno. Zato so sklenili soglasno, da se vrnejo raje peš kot z vlakom. In vrnili so se peš domov. Profesor pa je hotel porabiti to priliko tudi v vzgojne namene in je rekel otrokom zvečer pri večerji: »Poglejte otroke, če si človek kaj prihrani, si lahko nato tudi kaj privošči. Vrnili smo

se peš in si tako prihranili toliko, da si lahko privoščimo dve steklenici prav dobrega vina.« — In služkinja je šla ponj. Vino je bilo res izborno. V tem trenutku pa seže gospod Pozablč v žep in v svoje začudenje in grozo privleče iz njega šest — povratnih voznic.

Ujel ga je. Neki predavatelj je govoril o tem, kako morajo moški pri ženskah uveljavljati svojo besedo in voljo. Končno je dostavil: »Stavim, da se vas devet desetink da voditi svojim ženam. Ali ste za to, kar vam rečem? Vsak izmed vas, ki je oženjen naj pride k meni. Vsakega bom izprašal in iz njegovih odgovorov sklepal, ali je mož ali mevža. Kdor mi dokaže, da ne pleše kot mu gode žena, dobi vrečo moka.« — Mošje so res prihajali drug za drugim, a vsak je izdal v odgovorih, da ga ima žena v oblasti. Eden pa je bil med njimi, ki je odgovarjal prav dobro. Predavatelj mu reče: »Moka je vaša, kje imate vrečo?« — »Tu, gospod!« — »Vreča je premala, moka ne bo šla noter. Zakaj niste vzeli večje vreče?« — Tedaj mož blekne: »Saj sem mislil, pa žena ni...« — Oni reče: »Vas že imam! Pustite moko, vi niste nič boljši od drugih mevž!«

Dobro je včasih se ukloniti. Slavni Benjamin Franklin je bil sicer, kakor se pripoveduje, preprostega rodu, toda s svojo marljivostjo, bistrim duhom in plemenito idealnostjo je dosegel, da stoji med vrsto najmodrejših zakonostvarcev. Ko je bil še učenec, obišče nekega dne svojega prijatelja dr. Matesa. Ko je odhajal, spremi ga doktor z doma po drugi poti, kakor je prišel. V sredini mračne poti, ki sta jo ubirala, je ležalo višje preko podrtó drevo. Zatopljen v svoje pomenke, sta se približala deblu, katerega pa Franklin ni opazil. Tu zakliče doktor: »Izognite se, gospod Franklin!« Franklin tega ni takoj storil in butnil je z glavo v deblo. Doktor Mates se je nasmejal in rekel: »Ste še mladi in hočete svet prebiti; učite se tedaj pravi čas izogniti se in marsikatero zlo vam bo prihranjeno.« Kadarkoli je potem Franklin omenjeni slučaj pripovedoval, je vsikdar povdarjal, da si je te besede zasidral globoko v spomin. Imajoč jih neprestano pred očmi, so mu baje mnogo pripomogle k poznejši sreči in vsakokrat so mu oživele, kadarkoli je videl ljudi v ošabni gospodščini dvigati glavo previsoko.



ZA NAŠO DECO

Potepuhi.

(Pravljica.)

Petelinček je rekel kokoši: »Napočila je doba, ko orehi zore. Pojdiva na goro in najejva se jih dosita, preden vseh ne pobere veverica.« — »Da,« je odgovorila kokoška, »pojdiva, prav veselo bo.« Tedaj sta se napotila na goro in ker je bil lep, svetel dan, sta tam ostala kar do večera.

Zdaj pa ne vem, ali sta se preveč najedla, ali pa sta postala razposajena, izkratka, ni sta hotela peš domov, ampak petelinček je moral napraviti majhen voziček iz orehovih lupin. Ko je bil gotov je vanj sedel petelinček

in je rekel kokoški: »Ti lahko vlečeš.« — »Seveda, to mi še manjka,« je menila kokoška, »rajši grem peš domov. Tako nisva stavila. Za kočijaža bi že bila, ali da bi sama vlekla, tega pa nikakor ne.«

Ko sta se tako prepirala, je prigagala račka: »O, tatinska druha! kdo vama je dovolil iti na mojo orehovo goro? Čakajta, to vama hočem zasoliti!« Pri tem je drvela z odprtim kljunom nad petelinčka. Ali ta je bil junak. Račka je s kljunom in z ostrogami tako zdelala, da je prosila milosti in je rada privolila, da jo za kazen vprežeta pred voziček. Petelinček je bil zdaj kočijaž, kokoška pa je sedla v kočijo in hajdi je šlo naprej: »Račka, teči, kar moreš!«

Ko so tako privozili precej daleč, so srečali dve popotnici, bučko in šivanko. Kričali sta: »Stoj, stoj! Noč se dela, ne moreva dalje. Če sta je blatna, morda bi lahko vstopili v voz. Bili sva v krčmi in tam sva se zamudili pri pivu.« Ker sta bili prav suhotni po telesu, jima je petelinček dovolil, da stopita na voz. Samo sta morali obljubiti, da ne bodeta stopili kokoški na noge.

Pozno na večer so dospeli do gostilne in ker niso hoteli po noči naprej, tudi račka je že bila utrujena ter je padala od ene strani na drugo, zato so sklenili tu prenočiti. Gostilničar je imel sicer razne pomisleke, češ, hiša je polna, gostje pa tudi niso. Bog zna, kako imenitni. Naposled pa je le v vse privolil, ker mu je petelinček obljubil jajce, ki ga je znesla kokoška, in tudi račko da bi smel pridržati, katera zleže vsak dan po eno jajce. Dali so si prinesli dobro večerjo in so živeli veselo ter brez skrbi.

Drugo jutro ob zori, ko je še vse spalo, je prebudil petelinček kokoško. Prekljuval je jajce, tako sta imela oba zajutrk, lupine pa je vrget na ognjišče. Potem je stopil do šivanke, ki je še spala, jo je prijel za glavo in jo je vtaknil v blazino na gostilničarjevem stolu. Istotako je prijel bučko ter jo zadel v brisačo. Potem pa jo je s kokoško, meni nič, tebi nič, popihal čez polja. Račka, ki rada spi pod milim nebom in je zato prenočila na dvorišču, ju je slišala. Brž se je domislila i ona, našla je potoček blizu hiše in je odplavala dokaj hitreje, ko je šla prejšnji dan pred vodom.

Čez par ur se je dvignil gostilničar iz mehke postelje, umil se je in se je hotel obrisati z brisačo. Pri tem mu je bučka napravila dolgo rdečo črto po obrazu od enega ušesa do drugega. Stopil je v kuhinjo, da bi si prižgal pipo. Ko pa je stopil do ognjišča, so mu jajčje lupine skočile v obraz. »Danes mi hoče vse ob glavo,« je godrnjal in se je vrget jezno na svoj stol. Ali hitro je bil spet pokoncu, kričal je: »Joj, joj!« ker ga je zadela šivanka še huje, tokrat pa ne v glavo. Zdaj pa je postal povsem hud in začel je sumiti svoje večerajšnje goste. Poiskal jih je, ali ni jih več bilo. Tedaj je trdno sklenil, da se ne bo nikoli več pečal s takimi potepuhi, ki mnogo pojedó, nič ne plačajo in povrh še delajo razne neumnosti.

Slaba vest.

Popotnik je prispel v gostilno, ko se je že dan nagibal k počitku, in je hotel tam prenočiti. Sedel je v kot za mizo, na katero je postavila krčmarica klobase za večerjo. Krčmar se je pogovarjal z gostom, hlapec pa, ki je sedel za pečjo, je videl, kako je pes odnesel klobaso z mize, ker ni nihče pazil na jed. Hlapec je skočil na noge ter zaklical: »Tat, tat, primate ga!« Pes jo je pohasil skozi odprta vrata, gost pa za njim. Pri tem se je mož spotaknil in pri padcu mu je izpadlo iz žepa mnogo denarja ter kup vetrihov. Krčmar je spoznal, da sta bila dva tata v sobi, pes in tisti gost. Slaba vest je prislila gosta na beg. Tako slaba vest trepete že pred samo besedo.